

Kjøbenhavns Posten.

18de Marg.

Torsdagen d. 18. April 1844.

Nr. 90.

Indbydelsen til et Jernbaneanlæg mellem Kjøbenhavn og Roeskilde.

I denne, igaar omtalte, Indbydelse er Overslaget ved Banen herfra til Roeskilde, der betegnes som Hovedbanen og som den Afdeling, der først skal udføres, fremstillet saaledes:

Banen er omkring 4 danske Mil lang à 24,000 Fod pr. Mil, med 6,000 Alen dobbelt Spor; Resten for det første enkelt Spor. Stigningerne ere intetsteds over 1:300, og ingen større Curve end med en Radius af 5,000 Fod finder Sted. Fra Banegaarden i Kjøbenhavn fører et Spor for Lastvogne, trukne af Heste, lige ned til Havnene, og det samme er Tilfældet i Roeskilde, saa at Bare kunne af- og paalæsses directe fra og i de i begge Havnene liggende Skibe. Locomotiverne gaae kun imellem begge Endepunkters Banegaarde. Paa Veien er fire Mellemstationer: ved Valby eller Frederiksberg, ved Landsbyen Glostrup, ved Kjøge Landevej og ved Landsbyen Neerslev.

Bygningsoverslaget er:

Terrainindkjøb og Expropriationsomkostninger	43,200 Rbd.
Jordarbeide	256,000 —
Broer, Veiovergange og Steenkister	90,560 —
Skinner med Tilbehør (Fernpriserne 1842)	442,960 —
Stationer	220,000 —
Transportmateriale	260,000 —
Extrapor fra Stationerne i Kjøbenhavn og Roes-	
kilde til Havnene	39,717 —
Døsyn ved Bygningsarbeidet	15,000 —
Allmindelige Udgifter	60,000 —
Tilfældige Udgifter, circa 5 pCt.	72,563 —
	1,500,000 Rbd.
	eller 750,000 Spec.

Aarlige Indtægter og Udgifter.

Indtægt.

a) Persontransport:

Stationen ved Valby eller Frederiksberg, hvortil i det mindste hver Helligdag og i godt Veir ogsaa andre Dage i Ugen maa afgaae sejrlift Train hver halve Time paa Dagen, formenes at maatte afgive en Indtægt af 37,000 Rbd. De øvrige Stationer tilsammen. 75,000 —

b) Godstransport:

De Ware, der ad Roeskildevejen tilføres Hovedstaden, bestaae i Landets Produkter af alle Slags, fornemmelig Korn, c. 190,000 Ebr. aarlig, stort Dvæg c. 17,000 Stk., smaaat c.

40,000, Lam c. 65,000, Svin c. 37,000 osv., og formenes i Forening med Udførselen (alle Slags Industri og Colonialvare) at kunne afgive en Indtægt af 55,000 —

Summa Indtægt 167,000 Rbd.

Udgift:

Efter en usiagtig Undersøgelse af det Antal Train, som daglig maa afgaae, for tilfredsstillende at opfylde Befolkningens Fordring til bekvem Samfærsel mellem Banens begge Endepunkter og de mellemliggende Stationer, ville Locomotiverne komme til at gjennemløbe c. 8000 danske Mil aarlig. Ansettes nu Omkostningerne for hver Mil til den, efter nuværende Erfaringer, meget høje Sum 9 Rbd., eller 4½ Spec., bliver Udgiften circa 72,000 —

Oversud 95,000 Rbd.
eller 47,500 Spec.

der er 6½ pCt. af Actiecapitalen.

Det er udenfor al Tvivl, at Uddyttet forholdsvis vil stige meget betydeligt, naar hele Planen, eller blot den vigtigste Linie, den til Borsør, kommer i Stand".

Angaaende Conditionerne ved Actietegningen er bestemt Følgende:

„§ 3. Indbetalingen skeer i Kjøbenhavn med 5 pCt. af Actiebeløbet ved Indtegning som Actionair, og 5 pCt. i Januar Maaned 1845. De paafølgende Bidrag erlægges med 10 pCt. i hvert Kvartals første Maaned, nemlig April, Juli, October 1845, Januar 1846 og saa fremdeles, indtil det Hele er betalt i April 1847. Hvis imidlertid, imod Formodning, Actietegningen ikke, forinden 1ste Januar 1845, i det mindste udgør tre fjerde Dels af Capitalen i denne første Afdeling, maa det forsladne Bidrag ikke optræves, for det Manglende i bemeldte Actietegning er suppleret, og hvis ikke det fulde Beløb af 7,500 Actier er tegnet forinden 1ste Juli 1845, tilbagebetales det erlagte Prænumerationsbidrag af 5 pCt. uden nogensomhelst Aftkortning. — § 4. For de fire første Indstuds meddeles ikke Interimsbeviser, lydende paa Subscribersens Navn, og først ved Præstation af det femte Bidrag, eller naar 50 pCt. af Beløbet er erlagt, ombyttes disse med andre, der funne lyde enten paa Navn eller paa Håndehaveren, og bære 4 pCt. p. a. Renter af det Indbetaalte og de efterhaanden paafølgende Indstuds, indtil 11te Juni 1847, efter hvilken Tid Dividenden af Entreprisenes Uddyttre træder i Stedet for Renten. Hvis ikke disse Indstuds til rette tid prompte præsteres,

Miscell. — Den bekendte engelske Jagtelsker, Mr. Lloyd, der for Tiden er paa Bjørnejagt i Sverig, har i Slutningen af s. M. været nærværet at miste Livet under en Bjørns Tænder. Følgende Brev fra ham derom læses i „Götheborgs Handelstidning“ af 13de dennes, dateret Dalby i Norra Värmland, den 1ste dennes: „For to Dagen siden varer Brugssorvalster Ortenholm, en Bonde, jeg og min Tjenerude for at opsigte en stor Slagbjørn, som i de sidste Dage havde aurretet stor Overlegelse blandt Dyæget i Egnen. Medens vi gik i Skoven, 100 à 150 Skridt fra hverandre, i en Masse af Sne, som var fulde 2 Fod dyb, blev det mit Lod at træffe paa Bestet, mod hvilket jeg, netop da han forlod sit Hi og kun nogle Skridt fra mig, løsede mit Skud; Touren var nu til ham og han skyrede strax los paa mig, hvorpaa jeg affyrede det andet Skud, i knap 2 Skridts Afstand, og uagtet Auglen fra den ene Pipe (thi jeg fandt siden, at den anden havde klippet) havde saaret ham haardt, men ulykkeligvis ikke nok til at betage ham Modet, fastede han mig i et Nu til Jordens og behandlede mig temmelig haardhændet, især omkring Hovedet. Dette varede, som det forekom mig, omtrent 2 à 3 Minutter, indtil han ved mine Hundes Anfald nødsagedes til at retirere. Paa Grund af den dybe Sne og Frostanden var det ikke muligt for mine Ledsgere at komme mig til Hjælp førend Affairen var forbi. Under min Bevægning drogte siden min Tjener Bjørnen 2 à 300 Skridt fra det Sted, hvor vi havde kæmpet sammen. Det befandtes at være en stor Hanbjørn; men meget udmagret af Alderdom, af hvilken Aarsag hans Tænder varer platte Stumper. Denne Omstændighed reddede sandsynligvis mit Liv; thi hvis de havde trængt ind paa alle de Steder i Kroppen, hvor de have efterladt Mærker, vilde jeg have været revet i Stykker. Med Undtagelse af Mathed, som en Følge af det store Blodtab fra Saarene i Hovedet, samt en Omhed i hele Kroppen, af Nolles haardhændede Kjærtiegn, besindet jeg mig nu temmelig vel, og ved den gode Omsorg og venlige Opmerksomhed, som jeg nyder hos Hr. Ortenholm og hans Familie, haaber jeg snart at blive fuldkommen restitueret“.

Af det undertrykte Onsdagsnummer optage vi Efterstaaende:

— Ved Konstakademiets Høitidelighed imandags (d. 8de d.) underrettede Secretairen, Justitsr. Thiele, Forsamlingen om, at Kongen, som tidligere omtalt, har anordnet, at Thorvaldsens Museum skal prydtes med en Seirsgudinde paa dets Linde, ligesom at der ogsaa skal præges en stor ny Guldbmedaille, som skal bære Halvhundredaarsfestens Datum og paa Reversen fremstille et af Thorvaldsens sidste Arbeider: „Architecturen, Malerkonsten og Plastiken i en skøn Forening“. — Neifestipendier ere iaar tilkendte Følgende: Billedh. A. Rosberg 800 Rbd. aarligt i tre Aar; Architecten Theophilus Hansen, som, efterat han i flere Aar, tilligemed sin ældre Broder, har været bestyægtiget af den græske Regering med offentlige og private Bygningers Opsættelse i Athen, mens nylig ifolge den græske Revolution er blevet pludselig afskediget tilligemed de øvrige Udlændinge i Grækenland, nu paa Akademiets Andragende har erholdt en Reiseunderstøttelse for at kunne opholde sig nogen

Tid i Italien; endvidere den mindre Reiseunderstøttelse: Landskabsmalerne F. Rohde og C. Lunde, Conchyliestører P. Petersen, og Historiemaler, Lieutenant, S. Schack. — Foruden Thorvaldsen har Akademiet i sit afvigte Aar mistet Gresmedlemmerne Minister Nøsting og den berømte Konstjænder og Kritiker Rumohr, sit ældste ordenlige Medlem, Prof. Horneemann, og den Agreedede, den af Alle saa høit beklagede, Adam Müller. Til Medlemmer ere, foruden Oehlenschläger som Gresmedlem, optagne Marstrand og E. Meyer, denne sidste uden foregaaende Aggregation og Receptionsstykke; agreeeret har Akademiet: Malerne Simonsen, Roed, Rjærshou og Eddelin.

De seneste Bestemmelser angaaende Negerslaverne paa de danske-vestindiske Øer.

(Fortsættelse.)

Paa den anden Side kunde Commissionen ikke andet end være aldeles enig i, at intet Middel bor forsommes, der kan bidrage til at danne Negerpopulationen for en værdig Brug af den Frihed, som sandsynligvis om kortere eller længere Tid maa skjænktes den, og at der ad den af Generalgouv. anbefalede Vej, under en klog og nidskær Administration, vil kunne udrettes en Deel for Dannelsen af en sædelig og forstandig Arbeidsklasse, der kan ventes, naar Emancipationen engang indtræder, frivillig at ville søge sit Erhverv ved Sukkerdyrkning, kan neppe omtrives. Men selv uden Hensyn til det praktiske Resultat, maatte Commissionen være enig i den Grundsatning, hvorfra det nu foreslaede System gik ud. Ligesaavel som vistnok Regeringen har været berettiget til at sætte saadanne Grænser for det Herredomme over Negrene, som den efter de Forholds, hvorunder den modtog den vestindiske Coloni, der maatte taale, at disse Menneskers Liv og Helbred er betrygget imod Vilkaarliged, ligesaavel maatte den unegtelig være berettiget til at sørge for, at deres Tilværelse ikke bliver en blot dyrrif, at det, der gjør Mennesket til Menneske, ikke gaafse undertrykkes. Særdeleshed maatte den og som christelig Regering foruge for, at Cristendommens Lærdomme og Trost ogsaa meddeles de Ufrie, og at den Dag, der er indviet til Hvile og Andagt, ikke med det Offenliges Sanction anvendes paa en Maade, der er usædvanlig med denne dens Bestemmelse. Dette var og, lige fra det Dieblig Colonen gik over fra det forrige Herredomme af et Compagni til Regeringens egen Bestyrelse, Lovgiverens Hensigt. De første §§ af det ved denne Lejlighed udfærdigede Slavereglement af 3de Febr. 1755 indeholde klare Vidnesbyrd derom. Men disse §§ høre til det, som den lokale Bestyrelse i Medhold af den Samme givne Bemyndigelse ikke satte i Kraft. Denne Udsættelse kunde imidlertid efter Commissionens Formening ikke betage Regeringen den naturlige i dens Pligt grundede Ret til områder, da Forholdene ikke blot tilfiede det men endog syntes at forbre det, at sætte hint Diemeb igjenem. Planterne maatte ligesaavel finde sig i disse Indfrængninger som i dem, der ere begrundede ved Omhu for de Ufries dyrisse Liv. Maar det derfor befandtes, at de Forandringer i de nuværende Forhold, som den christelige Omhu for de Ufries

aandelige Vel uomgengelig fordroede, ikke lode sig udføre uden at fremkalde en Forværelse i de Ufries udvortes Villaar, som endog vilde virke forværeligt for det, der ved hine Forandringer skulde ubrettes, samt foraarssage en for Eierne farlig Spanning, saafremt der ikke tillige indrommedes dem noget af den Tid, som hidtil har været til Herrernes Raadighed, saa maatte disse ogsaa underlaaft sig en saadan Indskrenkning. Hvad i Særdeleshed Sondagsmarkedet angaaer, da kunde Commissioen ikke andet end ansee sammes Afskaffelse for aldeles nødvendig. Dette Marked forhindrer ikke blot Slavepopulationen i Sondagens rette og tilborlige Overholdeelse, men det afdrager ogsaa den øvrige Befolkning derfra, og om det end gik an at indskrænke det til en saadan Tid, at det standede under Guds-tjenestetiden, saa vilde det dog vedblive at være en betydelig Hindring for Kirkebesøget og for den Stemning, hvormed man bør komme i Kirken. Sondagsmarkeder ere isvrigt allerede udtrykkelig forbudte i det ovennevnte Regl. af 1755 § 4; men denne Bestemmelse hører og til dem, som den locale Administration har antaget, tidligere ikke at have ladet sig sætte igennem. Da der imidlertid nu iblandt Plantageeierne havde viist sig en saa god Stemning for disse Markeders Ophævelse og deres Henlæggelse til en anden Dag, vilde det vistnok være Regeringen værdigt at komme denne deres christelige Tænkemaade imode ved at afskaffe en saavel mod Landets almindelige Lov som mod det Princip, Regeringen i sin Tid ved Dernæs Overtagelse sagte at gjøre gjeldende, stridende Misbrug, der hidtil kun er blevet taalt, fordi dens Afskaffelse antoges at komme formeget i Strid med Forholdene paa Colonierne og den der herstende Mening. Ogsaa maatte det ansees onskeligt at den Adgang, Regerne hidtil have hørt til om Sondagen at udele sig til Arbeide samt arbeide paa deres egne Lødder, kunde i Overensstemmelse med hvad der er foreskrevet i oftmeldte Regl. af 1755, opheves eller i alt Fald indskrænkes.

Commissionen maatte derhos være af den Formening, at den Erstatning, der, naar ikke en soleig Forværelse skulde intræde i de Ufries Stilling, nødvendigen maatte tilstaaes dem for hvad de ellers som Folge af hine Foranstaltninger vilde tåbe i Adgangen til eget Erhverv, ligefrem burde paabydes i Forbindelse med selve disse Foranstaltninger. At indskrænke sig til ved Lov at befale, at Sondagen ogsaa for de Ufrie burde haandhæves efter dens Bestemmelse som Hvile- og Andagtsdag, uden paa samme Tid at indromme Regerne en anden Friday, som de kunde anvende til egne Forudenheders Tilsfredsstillelse, alt i den Forventning, at da ogsaa de hidtil uvillige Plantere vilde see sig i den Nødvendighed, at tilstaae deres Ufrie en saadan Friday, kunde Commissionen af flere Grunde ikke finde tilraadeligt, lige saa lidt som den kunde ansee det stemmende med Regeringens Verdighej, ad en Omvej at paakaste Planterne et Offer, som den ei troede ligefrem at kunne fordré. Vel kunde den Omstændighed, at man ved Resep. af 1ste Mai 1840 havde indslaaet Underhandlingens Bei for at tilveiebringe den da tilsligte Forbedring i de Ufries Raar, synes at frembyde en Indvending imod nu at udgive en Lov af det oven betegnede Indhold, idet en saadan, efter Udfaldet af de med Planterne indledede Forhandlinger, ikke vilde kunne baseres paa et af disse meddelede Samtykke. Om man nemlig end maa antage, at de Plantere, der have erklæret sig villige til under visse Betingelser at indromme Regerne en Friday ugenlig, udgjøre Pluraliteten, saa var det dog aabenbart, at dette Samtykke ikke i og for sig kunde forbinde de øvrige Plantere eller vedkommende Pant-havere, der ikke havde indvilliget i en saadan Foranstaltning. End ikke den af Underskrivene af det umiddelbart til Hs. Maj. indgivne Andragende tilbudne Friday udenfor Hosstiden vilde, naar det skulde bygges paa Samtykke, kunne paabydes. Bemeldte Petitionairer og Pluraliteten var nemlig ingenlunde enige i de Betingelser, hvortil de havde knyttet deres Concessioner; navnlig kunde Pluraliteten lige saa lidet antages at samtykke i den mindre som i den større Concession, naar den ikke knyttedes til den Betingelse, der ligger den saa meget paa

Hjerte, den Ordning af Sondagens rette og christelige Anvendelse, hvori den finder det virksomste Midde til Slavepopulationens Forbedring og Dannelse for et verdigt Brug af den Frihed, der omsider maa skenkes den. Ogsaa var en meget væsenlig Betingelse, hvori begge Parter vare enige, og hvorpaa navnlig Petitionairerne i deres egen materielle Interesse havde lagt særdeles Vægt, nemlig Forbuddet imod lejet Sondagsarbeide, af den Beskaffenhed, at den paa ingen Maade burde sanctioneres, naar Regerne kun skulde nyde Friday i de 5 Maaneder, hvori der er mindst at fortjene. Men det maa her erindres, at den Indskrenkning i Herrernes Ret, hvorom der under Forudsætning af det nu anbefalede System vilde blive Spørgsmål, i det Hele havde et andet Fundament, end den, hvortil Planterne ifølge Rescript af 1ste Mai 1840 skulde opfordres til at give deres Samtykke. Medens dette sidste Forslag gif ud paa at forstaffe de Ufrie en Forbedring i deres høje Stilling, ikke saameget fordi en saadan i og for sig ansaaes for paatregnende nødvendig, som fordi man fant det onskeligt, at Regerne ved den udvidede Adgang til Selverhverv, som skulde aabnes dem, kunde blive satte i Stand til at tilhøje sig deres Frihed, handledes der her om en Foranstaltning, som Domsorgen for de Ufries aandelige Vel gjorde forneden, og ligesom Commissionen efter det Ovenbemerkede ikke kunde Andet end antage, at Regeringen havde en ubestridelig Ret til at paabyde de Indskrenkninger, som et saadant Siemed maatte kræve, saaledes holdt den ogsaa for, at man nu, da der i Colonien havde viist sig en saa gunstig Stemning for at sætte den Ordning af Sondagen igennem, som forlengst har været Regeringens Hensigt og som vistnok bør ligge den som en christelig Regering paa Hjerte, ikke burde lade denne Lejlighed gaae ubenyttet hen.

(Sluttet).

Avertissementer.

- Paa den skandinaviske Boghandels Forlag er idag udkommet:
 1. Billeder fra Thorvaldsens Konstnerliv af Frederik Hammerich. st. 8. 16 f.
 2. Gustav den II Adolph i Tydskland. En Digt-Syclus fra Protestantismens og Catholicismens Tid af Frederik Hammerich. st. 8vo. 1 Abd. 32 f.
 3. Skandinavisk Forlagscatalog, II Halvaargang eller alphabetic For-tegnelse over de i Danmark, Norge og Sverig udkomne Skrifter etc. fra 1ste Juli til 31ste Decbr. 1843. 16 f. I Halvaargang kostet ogsaa 16 f.

G. H. Jæger,
Store Kjøbmagergade Nr. 66.

Frotterings Gardetscher.

I følge den mig meddelede Enret, ere disse for syge og svage Personer, som føle Smerte af Rheumatismen, Lambeder, Svækkelser, Stivheder i Ledmodlene osv., samt efter Kolde og varme Bade, saa mytige erkendte Gardetscher, ens og alene at erholde hos mig. De meget fordeelagtige mig i denne Henseende meddelede Bidnesbrev fra Dr. Prof. Otto, Overlege Jacobsen og Trier, Styzer og Frels, fremskynder mig endyderligere at anbefale ovennevnte min Fabrikation til det ørke Publisms behagelige Grindring.

Madsen.
St. Kongensg. 217, 1ste Sal,
strax ved Kongens Nytorv.

Italiensk Opera paa Høsttheatret. — Imorgen (Fredag): som sidste Forestilling: „Norma“, tragisk Opera i 2 Akter af Bellini.

Ansvarhavende Redacteur: J. Davidsen. Udgiver: A. P. Liunge.
Redactionssecretair: J. P. Grüne.

Færdig fra Trykkeriet Torsdag Estermiddag Kl. 8.

Redactionscontooret, i Wimmelkastet Nr. 138, 2den Sal, er i Negelen aabent fra Kl. 10-12.

Før „Kjøbenhavnsposten“ og Sondagsbladet „Forposten“ tegner man sig paa Redactionscontooret eller paa Hjørnet af Adel- og Gotthersgaden Nr. 8 i Stuen, og i Provindserne paa det nærmeste Postkontor. Admonumentsprisen er for begge Bladene quartaliter: i Kjøbenhavn 2 Abd. 48 f. og overalt i Provindserne 3 Abd., og for „Forposten“ alene: i Kjøbenhavn 48 f., og overalt i Provindserne 64 f., i hvilket Belob alle Udgifter ved Fortældelsen og Distributionen ere indbefattede.

Trykt med hurtigpresse i det Brønnichske Bogtrykkeri ved J. C. Lund.